

APROBATÎn sesiunea Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 2.06.2010

Nr. 712

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

București, 28 mai 2010

INFORMARE

**privind participarea la cursul privind noul concept strategic NATO
desfășurat la Colegiul de Apărare al NATO de la Roma**

În perioada 3-7 mai s-a desfășurat la Colegiul de Apărare al NATO de la Roma cursul pentru generali și ambasadori cu tema "Noul concept strategic al NATO: crearea unei viziuni pentru un viitor sigur" la care au participat 48 de oficiali civili și militari din 27 de state ale Alianței Nord Atlantice și parteneri.

Prezentările lectorilor, dezbaterile în plen și discuțiile din comitetele de lucru s-au axat pe trei teme majore – Afganistan, cooperarea cu Rusia, cooperarea cu țările mediteraneene, abordându-se, desigur, în acest context și probleme privind terorismul, insurgența, atacurile cibernetice.

Operațiunea din Afganistan rămâne principala provocare a NATO. Un eșec al Alianței nu ar însemna doar o imensă lovitură pentru credibilitatea NATO și a SUA, în special, ci va determina și creșterea influenței organizațiilor teroriste în zone relativ stabile sau unde se menține un relativ echilibru. Misiunea din Afganistan este dificilă și din cauza tentației unor țări membre de a reevalua resursele alocate în contextul crizei economice, problema unei "împărțiri echitabile a poverii" devenind tot mai presantă. Constrângerile financiare se reflectă și asupra dezvoltării capabilităților, lucru ce se poate observa din evoluția alocărilor bugetare pentru apărare

din statele membre pentru 2009 și 2010, prognozele în acest sens nefiind foarte optimiste pentru anul viitor.

Pentru NATO, continuă să rămână amenințări proliferarea armelor de distrugere în masă, terorismul, totodată, observându-se creșterea importanței apărării cibernetice, mai ales după evenimentele din Estonia (2007) și Georgia (2008) care au arătat eficiența atacurilor cibernetice. Articolul 5 al Tratatului Nord-Atlantic rămâne piatra de temelie a NATO, substanța principiului “toți pentru unul, unul pentru toți” fiind menținută în noul concept strategic. NATO își va asuma misiunea de furnizor global de securitate și își va statua extinderea ariei de responsabilitate a misiunilor dincolo de arealul său geografic, fără a însemna că se transformă, însă, într-un “polițist global”. Un alt principiu – “al ușilor deschise” – ce reprezintă disponibilitatea NATO de a primi noi membri va rămâne, de asemenea, menționat în noul concept strategic. Ca părere personală, cred că războiul din Georgia din 2008 a redus mult din apetența statelor NATO, cu precădere din Vestul Europei, de a susține în mod real o nouă extindere, mai ales în țări precum Georgia și Ucraina. În plus, alegerea unui nou președinte la Kiev a îndepărtat perspectivele integrării Ucrainei în NATO. Merită de subliniat o opinie exprimată de profesorul Viktor Kremenjuk, de la Institutul SUA și Canada al Academiei Ruse, acesta apreciind că Ucraina ar putea în viitor deveni, eventual, un stat neutru, încetându-se astfel disputele dintre Occident și Rusia. Consider că asemenea propuneri reprezintă un “cadou otrăvit”, tentația rusă într-o asemenea ipoteză fiind să interpună Occidentului o zonă tampon, neutră juridic, dar în mod real apropiată politic de Moscova. Poate fi comparată neutralitatea Republicii Moldova din timpul regimului Voronin cu neutralitatea Finlandei? Am dorit să subliniez acest aspect pentru că, într-un asemenea context, demersurile ruse pentru menținerea statutului de neutralitate a Republicii Moldovei se vor accentua. În ceea ce privește viitorul relației NATO – Rusia, ea va rămâne un aspect considerat important pentru Alianță. Se va încerca consolidarea cooperării în probleme precum neproliferarea armelor de distrugere în masă, lupta împotriva terorismului și a pirateriei. Pe de altă parte, chiar și partizanii colaborării accentuate cu Rusia sunt conștienți că asperitățile în dialogul bilateral nu vor înceta. În plus, este greu să ajungi la un numitor comun într-o organizație unde membrii au și abordări

divergente. Noii membri din răsăritul Europei au uneori altfel de opinii în ceea ce privește relația cu Rusia decât colegii mai vechi din Alianță precum Germania, Italia sau Franța. Și nici Moscova nu ratează vreo ocazie de a crea puncte de divergență între SUA și aliații europeni și, pe de altă parte, între noii membri NATO și vechii membri. Este interesant din această perspectivă cum va fi redată în noul concept strategic al NATO problema securității energetice. Opiniile pe care le-am auzit la Roma au fost destul de rezervate în ceea ce privește locul real în noul concept și posibilitatea practică de acțiune, existând și păreri că această chestiune ar trebui abordată mai curând de Uniunea Europeană.

Noul concept strategic al NATO urmează să fie adoptat la summit-ul Alianței Nord-Atlantice de la Lisabona, din noiembrie, anul acesta. Procesul de consultări dintre grupul de experți conduși de fostul secretar de stat Albright și reprezentanții statelor membre și parteneri s-a încheiat. Sumarul problemelor inventariate a fost definitivat și urmează un proces de sintetizare și prioritizare, un rol important în creionarea unei viziuni finale aparținând secretarului general NATO. Probabil că la toamnă statele membre vor avea ocazia să cunoască varianta finală a documentului, care va fi supusă ultimilor consultări. Din estimările experților, se dorește să existe un document principal, de circa 10 pagini, care să sintetizeze principiile conceptului pentru opinia publică și unul mai amplu, care să detalieze și să explice elementele primului document. Nu se știe, deocamdată, ce pondere vor avea ca importanță în noul concept strategic al NATO probleme precum apărarea antirachetă, securitatea energetică sau cum va reacționa practic NATO la un atac cibernetic, care nu este o armă ofensivă. Cel mai dificil lucru rămâne prioritizarea obiectivelor NATO, pentru că este clar că nu există resurse pentru a acoperi toate dezideratele statelor membre.

Deputat George Scutaru

